

Stichting Noordster terug op Scheveningen

Dr. Lelykade 156
2583 CN Den Haag
Email: info@sch236.nl
www.sch236.nl

SCH 236 Noordster Praaibericht no.36 Mei 2024

We schrijven eind Mei 2024 en we zijn lekker op dreef. Onderhoud vindt voortdurend plaats en restauratie werkzaamheden zoals het inrichten van het achterin worden afgerond. Er zijn uiteenlopende bezoeken geweest.

Op 22 Juni is het vlaggetjesdag, en de dag ervoor is er het varen met de oud-vissers. Het is de bedoeling dat de Noordster op vrijdag 21 Juni ook naar buiten gaat. Er wordt aan de laatste voorbereidingen gewerkt, waaronder volgens voorschrift voldoende reddingsmiddelen aan boord. Hierover leest u allemaal meer in dit bericht.

Film over de restauratie

Gedurende de gehele restauratie periode zijn er in opdracht van de Stichting Van der Toorn door Jurgen Richter (SLATEBOARD Video & Multimedia Productions) film - opnames gemaakt. Deze opnames zijn nu afgemonteerd en de voormalige penningmeester Cor Lammens overhandigde op 21 Mei jl. een mooi aantal kopieën aan onze stichting. Het is bijzonder om te zien hoe alles er aan het begin van de restauratie uit zag. Hoeveel staal er is verwijderd. Hoeveel stroomkabels er zijn verwijderd en hoe alles is omgetoverd naar de huidige status.

Bezoek Stichting van der Toorn.

Een paar dagen eerder op vrijdag 17 Mei jl. was er bezoek van bestuursleden van de Stichting van der Toorn, voortkomende uit Rederij van der Toorn, de rederij die de Noordster oorspronkelijk in de vaart heeft gebracht. Deze stichting steunt onze stichting jaarlijks met een mooi bedrag voor het onderhoud en het bestuur kwam een kijkje nemen hoe het met de Noordster gesteld is.

Een leuk bezoek waarin ook voor de toekomst steun werd toegezegd.

Stageproject Maris College

In de periode april – mei hebben drie meiden van het Maris College in samenwerking met staf en leerlingen van de Oranjeschool als stage opdracht een korte film moeten maken, die straks ook op andere scholen gebruikt kan worden. In de film hebben ze voor een doelgroep van 10 tot 14-jarigen laten zien, wat er zoal op de Noordster te beleven valt.

Ze zijn daarbij aangemoedigd om tekeningen met betrekking tot de Noordster te maken.

Onze vrijwilligers Mink Kuijt en Ben Spaans waren telkens aan boord als de dames aan hun werkstuk kwamen werken.

Een mooi initiatief op voorspraak van Marie-Anne van der Toorn. Een goede zaak om op deze manier jonge mensen met de Noordster en haar verleden in aanraking te brengen.

Op vrijdag 17 Mei jl. is het project afgerond toen de meiden hun eindresultaat aan boord van de Noordster lieten zien.

In samenhang met dit project was er al op 26 April een klas leerlingen van de Oranjeschool aan boord geweest.

Diverse werkzaamheden.

Zo gauw het weer het toelaat wordt er buiten gewerkt. In verband met haven verordeningen is het werkelijke buitenom werk lastig uit te voeren maar daar waar het mogelijk is wordt gelijk wat aangepakt. Als de witte bies er weer mooi bij staat ziet het schip er weer gauw een stuk beter uit.

Aan bakboord is het trapje van het achterdek naar het hoofddek vernieuwd. Het oude trapje was niet kapot maar voor bezoek vaak een hindernis. Nu zijn de treden dieper en is ook de hoek waaronder het trapje staat vergroot. Er komt nog een extra leuning naast zodat ook een stukje veiligheid vergroot is.

In de schippershut is ook weer een stukje detail werk afgerond. De zender is voorzien van een stuk antenne. Deze antenne is gemonteerd met originele isolatoren. Weliswaar een detail maar wel authentiek. De zender werkt weliswaar niet, maar als de zender bediend wordt kan men naar originele gesprekken luisteren, zoals ze vroeger geklonken hebben.

Naast de antenne in de schippershut is ook de antenne tussen voor en achtermast voorzien van originele isolatoren.

De Noordster heeft twee rijen luiken aan dek. Onder elk luik zat oorspronkelijk een opening in het dek waar precies een ton doorheen paste. Onderdeks kunnen bezoekers zien hoe de haringtonnen in het verleden werden opgeslagen. Aan dek is nu één luik weggehaald en daar hangt nu een ton aan de jils.

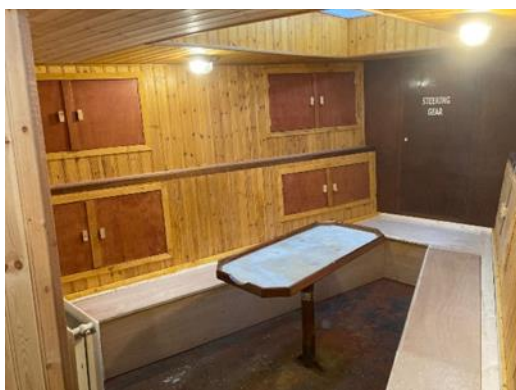
Op deze manier wordt het voor bezoekers zichtbaar hoe de tonnen met haring naar het tonnenruim werden gebracht.

De twee jonen aan dek waren niet origineel en van een niet al te beste kwaliteit. Weersinvloeden hebben ertoe geleid, dat we die hebben moeten afvoeren. Via de familie Pronk van HollandVis hebben we twee prachtige originele jonen in bruikleen gekregen.

Deze zullen in de kleuren van Rederij van der Toorn geschilderd worden, nadat ze hun plek gekregen hebben in het want van de voormast.

Het achterin begint ondertussen ook af te raken. De bedrading is vernieuwd. Alles is nieuw ingetimmerd en er is weer een tafel aangebracht. De kooien zullen als opslag worden gebruikt, maar een drietal kooien worden ook weer als kooi ingericht. Hieronder 2 foto's. De linker laat zien hoe het er nu uitziet en de rechter hoe het er uitzag rond 1974 na de ombouw tot «Ali» SCH72.

Uit de Oude doos

De Noordster is jarenlang bij Rederij Groen in de offshore ingezet onder de naam Aurora. Ze is tijdens die lange periode overal ter wereld ingezet. Dat vereist onderhoud. In 2015 is het schip zeer grondig onder handen genomen. De huidige hoofdmotor is toen geheel uit het schip genomen en volledig gereviseerd. De foto hiernaast is genomen op het moment dat het motorblok weer wordt teruggeplaatst. Na terugplaatsen is de motor toen weer volledig opgebouwd.

De andere foto laat het schip zien in het dok.

De verfwerkzaamheden destijds waren in de toenmalige rederij kleuren.

Een stukje geschiedenis

Het schieten van de vleet gebeurde volgens vaststaande procedures waarbij ook traditionele gezegdes werden gehandhaafd.

Alvorens de netten in zee af te laten, vroegen de schotters toestemming aan de stuurman: *'Als 't baas is, hoor'*, waarop de stuurman antwoordde: *'Paaien maar, op hoop van zegen!'*. Nadat het eerste kwartdeel van de netten overboord was, klonk het: *'Eerste kwartier, geef de seizings hier'*, na de halve vleet riep men: *'Halve vleet voor degene die het niet-en-weet'* en na driekwart van de netten: *'Derde kwartier geeft de seizings hier'* en als de laatste drie netten in aankomst waren riep men als mededeling: *'Gat-an-gat, nog drie netten achter dat'*. Was tenslotte alles in zee dan nam de jongste zijn pet af en riep: *'Geschoten met vlijt, ik hoop zegen op d'arbeid'*, waarop door een matroos een wat merkwaardig antwoord werd gegeven, dat luidde: *'Drie last haring in de karing en een kwakje op de last, dan staat de wande-nemer vast'*. Zulks hield ongeveer in dat, wanneer ze drie last haring, ongeveer een vijftigtal gevulde tonnen aan boord kregen of nog wat meer – een kwakje op de last – dan hadden de mensen voorlopig hun werk. Een hoopvolle wens derhalve!

Als eerste werd bij het schieten van de vleet een breel, het zogeheten 'teefje' te water gelaten, dan volgde 3 netten en dan ging het Uiterjoon, de joon met twee vlaggetjes, te water. Als de halve vleet te water was, ging de andere joon, met één vlaggetje' overboord.

En nu we toch met rijmpjes bezig zijn. Dit rijmpje is wellicht bij ouderen onder ons nog bekend. Hoogstwaarschijnlijk is het gemaakt toen de Noordster met schipper Kees de Graaf de haringrace won in 1954:

*An de haven ligt een nieuwe logger
voor de haringvangst gereed.
Kees de Bok zal hem besturen
Met zijn nieuwe schotse vleet
's nachts om 1 uur roept hij: 'halen'
Alle hens komt nu aan dek
Het eerste schot was 80 kantjes
Kees riep, 'dat is niet gek'.*

De Noordster als huwelijkslocatie.

Ook vandaag schrijven we geschiedenis. Op 19 April was het dan eindelijk zover. Een heuse huwelijksvoltrekking op de Noordster. In de maanden hieraan voorafgaand hebben we officieel toestemming gekregen van de gemeente Den Haag om als trouwlocatie te mogen fungeren.

Wie anders dan onze oud-voorzitter, Henk Grootveld, die nog steeds buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand is, mocht het paar Van Heemst – Schaap in de echt verbinden.

Alles was in de puntjes verzorgd. Buiten wapperden naast de nieuwe Scheveningse vlag alle 'Vlaggetjesdag-vlaggen', en binnen was alles ook keurig versierd. Een echte bruidstaart stond te wachten tot het officiële gedeelte voorbij was.

De Noordster is er klaar voor en staat open voor nog meer stellen die bij ons boord willen trouwen.

Arie Taal

Voorzitter Stichting SCH-236 Noordster terug op Scheveningen

